

ORDENACIÓ de PEP TONI

El passat diumenge dia 25 de maig a l'horabaixa, la comunitat cristiana d'Artà visqué una gran celebració a la Parròquia en la que va esser ordenat capellà En Pep Toni Guardiola Crespi, jove natural d'Alaró i que ha conviscut entre nosaltres per espai d'un any i mig.

El Consell Parroquial setmanes abans, ja va programar l'organització de la festa, movent les forces vives de la comunitat. A les misses dels diumenges es va fer una preparació catequètica, per a començar a conscienciar el poble. Es va montar una xerxa per anar preparant la celebració del dia 25.

Homes, dones i joves, tots es responsabilitzaren de les tasques a fer. Uns formaren un cor per animar la celebració amb els seus cants. Altres ornamentaren el presbiteri amb una obra de pauma i roses, digne i majestuosa, essent l'admiració de tothom. Un grup d'homes preparen a Ca Ses

(passa a plana 5)

FESTA AL CONVENT Sant Antoni de Padua

CRIDA EN FAVOR DE LA FESTA DE SANT ANTONI DE PADUA

La festa conventera que d'un temps ençà va alaciguda i sembla que tota herba li fa feix: el turisme, les misses, els exàmens, les dificultats econòmiques, la penúria de freres franciscans i altres eventualitats que li són desfavorables. L'actual Superior pretén que la celebració recobri el llustre que tengué antany, fet molt lloable, però que per dur a terme necessita de la col·laboració dels artanencs.

Les festes tradicionals formen part del llegat cultural dels pobles, els hem heretats dels nostres avantpassats amb l'obligació de mantenir-les i millorar-les si cal, per a les generacions futures, aportant-hi idees fresques, renovadores que, sense fer malbé els seus valors genuïns, mantenguin viu l'interès popular. El cor pot nodrir raons que la mateixa rao ignora. Si avui, malgrat els prejudicis de minories, s'accepta la música enllaunada en les esglésies, els tractors en la cavalcada de Sant Antoni Abat o el patronatge de Sant Cristòfol als automobilistes, sense historicismes ni menyspreus afectius, ¿per què no intentem potenciar la festa del santet de Padua revaloritzant el seu propi ritual i enriquint-lo amb nous atractius que no hi desdiguin?. Els frerets s'ho mereixen, el Sant enç ho tindrà en compte i el patrimoni cultural artanenc, que és el que dona identitat i fesomia al poble, es consolidarà.

REVISTA QUINZENAL
Nº 30 V EPOCA 10 MAIG 1986

DIRECTOR: Rafel Umbert

CONSELL DE REDACCIÓ:

C. Obrador G. Bisquerra
S. Massanet J.L. Martín
Taller de Comunicacions

COLLABORADORS:

C. Obrador G. Bisquerra
P. Ginard A. Genovart
M. Mestre J. Solivellas
J. Mesquida N. Casellas
A. Gili

ADMINISTRACIÓ:

G. Bisquerra A. Esteva
J. Bernat T. Esteva

REDACCIÓ
I ADMINISTRACIÓ:

C. Rafel Blanes, 10, 1ª. ARTA.

Dipòsit legal: P.M. 57-1969.

IMPRIMEIX:

Gràfiques Llevant
Carrer Ciutat, 55. ARTA.

CRIDA EN FAVOR DE LA FESTA DE SANT ANTONI DE PADUA

Ara bé, quina és la solució més escaient? L'hem de trobar entre tots. Comptam amb unes manifestacions típiques, ja consagrades, i altres que no hi maldien gens: la carrossa, els cavallets amb les seves característiques danses i l'acompanyament musical, el magnífic escenari que ofereix la placeta del convent, el claustre, el grup de les Josefines, els sempre adictes conventers, bons musics, l'Orfeó artanenc, dues agrupacions de ball típic i una de modern, a part del reconegut entusiasme que qualifica els artanencs.

Sense cap mena de pretensió i tan sols per encetar el capítol de les suggerències, vet-aquí unes quantes, per si es poden aprofitar. Abans de tot estíim convenient donar-li un aire juvenil, motivant els nombrosos estudiants dels diferents col·legis, als quals coordinaria un comitè escolar. Horabaixenc, acabades ja les funcions religioses acostumades, amb l'intervenció dels nostres aplecs, es podria organitzar al peu de l'escalonada un espectacle a base de cant, música i ball, per després donar entrada a l'escenificació d'una obra de teatre regional mallorquí a carrec dels alumnes. Repartides ça i enllà es podrien parar taules d'avellaneres, amb torró, cacauets i altre cabal pels allots, ateses pels mateixos estudiants, que de passada apleguerien qualche dobler pel viatge d'estudis. Com a fi de festa i posat que des de temps immemorial l'entrada de l'estiu era l'estació presidida per l'element foc (recordau les fogueres de Sant Joan) i, considerant l'actual carestia dels focs artificials, es podia cremar una mena de falla satírica al·lusiva, elaborada durant el curs a les classes de "treballs manuals" o similars, comptant amb el mestratge i direcció de l'assenyalat escultor conventer Pere Pujol, molt destre en la manipulació del cartópedra i l'assessorament d'habilitosos fusters com són En Toni Butler i En Joan Jaumí o altres, que a la vila no en manquen. Per ventura convendria potenciar els cavallets i sobretot dignificar-los. Nomenar una dama **femenina**, que podria ser la mantenidora de la festa, tal com fan a altres indrets. Moure els veterans seràfics i fer participar els barris com sia, aprofitant la desfilada de la carrossa pels carrers.

Si quan la festivitat de Sant Antoni de gener va decaure, sorgiren uns quants artanencs, entre els quals, es trobaven els inoblidables dos Tonis (metge i menescal) que li donaren noves ales, o el grupet encapçalat per don Joan Servera aconseguí el reeiximent de les commemoracions de la Setmana Santa. No serem, entre tots, capaços d'aixecar de bell nou la diada de Sant Antoni de juny?

Endavant artanencs i coratge!!!.

Colau

PROGRAMA DE FIESTAS

DIA 11.- A partir de las 18h., salida de los "Cavallets".
A las 20h. apertura de la EXPOSICION DE REGALOS.

DIA 12.- Tradicional desfile de CARROZAS a las 21'30.

DIA 13.- A las 21h. Exhibición de JUDO en la Plaza del convento.

A las 22'30h. FESTIVAL GIMNASTICO por los alumnos del Colegio S. Buenaventura.

DIA 14.- A las 12 h. I DIADA DE TIRO LOCAL.

DIA 14.- A las 21'30h. Actuación de la agrupación folklórica "ESCLAFITS I CASTANYETES" con "ball obert".

Al filo de media noche, FUEGOS ARTIFICIALES como cierre de la fiesta.

RELIGIOSAS.-

Novena al Santo del 4 al 12 de junio a las 20h.

DIA 13.- Misa concelebrada a las 11h. presidida por D. Rafael Umbert, párroco.

NOTICIARI

II DIADA DE CONVIVENCIA

Com ja estava promès, l'APA del Col·legi S. Bonaventura, dia 1 de juny organitzà una II Diada de convivència entre pares, professors i alumnes. Anaren a Cala Mesquida on hi havien estat tres dies de convivència els alumnes de 8^è. Foren uns 200 en total.

La diada començà amb un partit de futbol a les Pesqueres entre pares i alumnes quedant empatats a 1. El desempat es feu tirant penals quedant guanyadors els alumnes.

Una vegada acabat el partit, es traslladaren tots a la platja on, després de prendre un bany, es va fer un dinar de germanor. Es feren jocs, acabant la diada amb la celebració de l'Eucaristia.

JOCES ESCOLARS

Els alumnes del Col·legi S. Bonaventura han quedat dins aquest torneig, subcampions insulars en la modalitat de futbol masculí.

Encara que no sigui dins els jocs escolars, aquest col·legi ens informa que s'ha realitzat un curset d'escacs durant el mes de maig dirigit per D. Juan Gayà.

Donam l'enhorabona als alumnes, tant als que han guanyat com als que hi han participat i també als seus entrenadors animant-los a que no es cansin.

I DIADA DE TIRADA (local)

El pròxim dissabte, dia 14 de juny i organitzada pels alumnes de 7^è del Col·legi Sant Bonaventura, es farà, al camp de tir de Bellpuig, la I Diada de Tirada local pro-viatge d'estudis de dits alumnes.

Estarà patrocinada per la Societat de Caçadors i es disputaran els 1ers trofeus "Carpinteria Tous Tous", "Construcciones Escanellas" i "Curso 7ª EGB", entre altres.

A les 12 del matí hi haurà una Gran Tirada al Plat i a les 14 h. una "Gran Tirada de Guàtleres".

Es convida a tots els aficionats a aquest esport.

XERRIM XERRAM

I QUE DE VOLTES que haguérem de donar el diumenge del circuit ciclista, per poder atravesar el poble amb el cotxe.

I és que tots els carrers estaven amb barreres. Allò pareixia una presó.

Moltes de queixes ha alçades contra els qui daren permís per tal disbarat. Cal pensar que no només comanda una part al poble. Tots tenim dret a viure, o no?

Esperam que no torni succeir tal desencert. Democràcia sí, però fins a un punt.

LA FAROLA DEL QUARTER ja torna fer llum. Així que els vespres serà ben curt de vista el que li torni mufar. Però demanam: ¿és la solució una farola a aquest creuer tan difícil i conflictiu?

Quan tinguem la desgràcia pels morros, llavors posaran remei.

QUAN SORTIRA el proper número de **Bellpuig**, tndrem les eleccions fetes.

Així que ulls clucs i a votar. Basta que agafeu les paperetes dins una bossa, la remanau i en treis una, aquesta serà la de la sort. Perquè és ben cert que quasi ningú sap on tirar el mac.

@@@@@@@@@ ECOS

NACIMIENTOS

Día 2 de mayo.- **Maties Lliteras Pastor**. Hijo de Bartolomé y Catalina Isabel.

Día 6.- **Gabriel Sancho Roig**. Hijo de Miguel y de Isabel. C/ Ramón Llull. 28.

Día 14.- **Ramón Cámara Solano**. Hijo de Ramón y de Antonia. C/ Rafael Blanes. 79. 19.

Día 21.- **Llorenç Terrasa y Ginard**. Hijo de Rafael y de Francisca. C/ Santa Catalina. 20.

MATRIMONIOS

Día 3 de mayo.- **Juan Mercant Miró** con **Teresa Gil y Grillo**. C/ Juan Moll. 32 de Cala Ratjada (Capdepera).

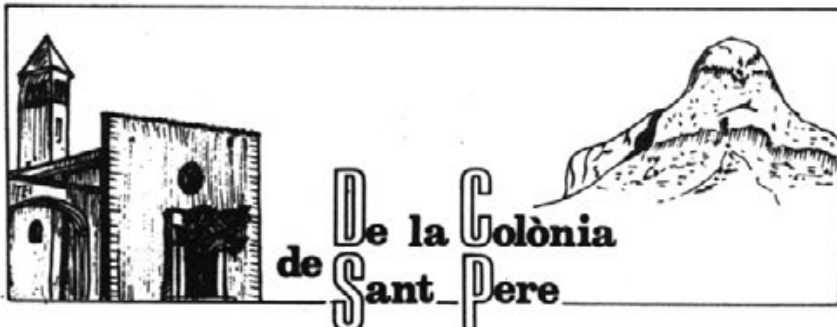
Día 4.- **Jerónimo Mestre y Ginard** con **Isabel Servera y Santandreu**. C/ Luna.

Día 16.- **Marcelino-Francisco Fernández de Heredia y Cañellas** con **Catalina de los Angeles Massanet y Galmés**. Palma.

DEFUNCIONES

Día 22 de mayo.- **Juan Cámara y García**. C/ Argentina. 27. 63 años.

Día 29.- **Bartolomé Cursach y Lliteras**. C/ Major. 15. 86 años. a) De Xiclati.

PREMI PER A JOAN MESQUIDA

Convocat per "la Insula de Balears" es dugé a terme la XV edició del Certamen "Reina Amàlia" al que concursà Joan Mesquida amb un dels seus poemes. D'entre les vuitanta set obres presentades, el jurat en seleccionà deu que passaren a la final. La d'En Joan estava entre elles. El dia 27 de Maig a la Casa de Cultura del carrer Ramon Llull de Ciutat tengué lloc el veredict. Aquest el donaren els deu finalistes, després de llegir cada un el seu poema. El que duia per títol **PREMONICIO**; fou el que obtingué més vots: aquest era el de Joan Mesquida.

A part de la quantitat en metàl·lic que rebrà el nostre poeta i de la publicació del poema a la revista Sa Roqueta, el més important és la satisfacció personal d'haver estat el guanyador entre tants de concursants, la majoria d'ells ciutadans. Enhorabona!

MANCA SENYALITZACIO

Han estat varies les persones que m'han demanat que publicàs aquesta nota. Dins tot el poble d'Artà, venint de Cala Rajada o de Ciutat, no hi ha cap rètol indicatiu per anar a la Colònia. Els indicadors senyalen molts d'altres pobles però NO el de la Colònia de Sant Pere. Està ben clar que la senyalització no la necessitem ni els Coloniers ni els Artanencs, però sí la precisem aquelles persones que són de fora poble i que quan des d'Artà volen anar a la Colònia han de començar a demanar a la primera madona que troben quin camí prendre.

Es una pilota que tiram a l'aire per si l'Ajuntament la vol recollir.

SAINET

En el darrer número informàvem que a principis d'aquest estiu el Grup de Teatre de la Colònia estrenarà l'obra "Sa padrina". Com que és un "dramot", ens deia En Joan Forteza, volem deixar la gent amb bona boca i ferem un sainet titolat "Parlant clars s'ente-

nen" per pegar una panxada de riure. Esperam que tant el plat seriós com el graciós ens faran passar una bona vetlada. De moment, i això va pels actors, endavant amb els assaigs.

EXCURSIO DE LA TERCERA EDAT

Aquests sí que s'ho han montat bé! Sempre la tenen armada. Ara pel dia 8 de juny hi ha prevista una excursió; i no se conformen anant per davers Alcúdia... Aquesta vegada li envelen cap a Ponent: Santa Ponsa, Estallencs, Anaratz, etc. No hi ha com tenir molts d'anys i l'esperit jove.

PRIMERES COMUNIONS

Diumenge passat, dia 1 de juny, se celebraren a la nostra Parròquia les Primeres Comunions. Enguany participaren per primera vegada de l'Eucaristia Sandra Valcaneras i Joan Ferrer. La comunitat cristiana de la Colònia els acompanyà en la seva festa i amb la seva pregària. Ara és important seguir creixent en el camí de la fe.

Andreu Genovart

PARTICIPACIO, FESTA I SENTIMENT

Amb tota intenció he volgut deixar passar uns dies abans d'escriure cap paraula sobre l'acte festiu que fou l'ordenació d'En Pep Toni, per allò d'evitar els sentiments parcials i les primeres impressions; ara sí, voldria fer una valoració del que visquerem aquell diumenge.

Si em donassin a triar tres paraules per a descriure l'ordenació sacerdotal d'En Pep Toni Guardiola, possiblement escolliria aquestes tres: participació, festa i fe-sentiment.

Estam acostumats a un món tancat, insolidari i egoista, on cadascú va per ell cercant l'èxit, el triomf o el simple aliment, però en solitari. L'ordenació d'En Pep Toni fou un exemple de solidaritat i participació popular on no hi hagué propis ni estranys, o locals i visitants com en el futbol, sinó una gran família a la que cadascú hi aportà el que tenia o sabia essent aquest el motiu pel que l'Eucaristia resultà tan participada i viscuda. L'assemblea, bona part d'ella gent jove, que omplí de gom en gom el temple parroquial, era una comunitat de comunitats on no hi havia actors i espectadors sinó participants actius i això es notà en els cànctics, en les pregàries, en les lectures, en l'ambient que se respirava. Per tot això, crec que la paraula participació és del tot adequada.

Tenim un món buit i trist, que cerca el bullici i la festa per oblidar problemes i preocupacions, però moltes vegades el resultat de certes festes és un gust amarg de decepció i totalment superficial. L'ordenació d'En Pep Toni fou una

ORDENACIÓ D'EN PEP TONI

autèntica festa, amb una gran dosi d'alegria interior però que traspuava a l'exterior. Una festa en la que familiars, amics i coneguts, vibraven a la una expressant amb manballetes i cançons la densa càrrega festiva motivada pel dó que Déu feia a n'En Pep Toni i pel sí generós que els seus llavis pronunciaven.

Una festa que no fou fruit de la improvisació sinó conseqüència d'una adequada i ponderada preparació sense que aquest factor li restàs gens ni mica d'espontaneïtat.

Finalment, l'ordenació fou un acte ple de fe, emoció i sentiment. Aspectes aquests que també manquen a la nostra societat actual que s'ha tornat freda, calculadora, descreguda, materialista...

A la celebració litúrgica d'aquell inol·lida horabaixa es comprovà que la fe, si és autèntica, no queda reduïda a un pur sentimentalisme, però que tampoc està barallada amb els sentiments humans més profunds. Cada signe i cada gest des de l'abraç fraternal a les llàgrimes d'emoció era l'expressió d'una vivència interna del qui sap el que s'està realitzant en aquell moment.

Serietat i festa, participació i compromís, emoció i sentiment, paraules que es feren realitat i vivència amb motiu d'una ordenació sacerdotal d'un jove obert i senzill que vol viure el seu sacerdocí enmig del poble i servint el poble. Estam tots d'enhorabona!

A. Genovart

(Ive de portada)

Monges la sala on s'havia de fer el berenar i les dones cuidaren de recollir del poble les viandes. Es va fer neteja de l'Església i Casa d'Exercicis i tot quedà llest per la cerimònia. El poble havia correspost.

Una hora abans de començar, la gent prengué lloc a l'Església i a les sis bancs i capelles eren insuficients per la gent que d'Artà i altres comunitats havia acudit a la celebració. Gent d'Alaró, Pollença i Sineu, ens acompanyaren en la funció.

Del roser, sortiren 42 capellans, presidits pel Bisbe, per acompanyar en Pep Toni a l'altar on havia de ser ordenat, mentre el cor entonava un càntic d'entrada.

Tota la celebració fou meravellosa. Un membre de la Comunitat d'Artà i Sa Colònia, donà la benvinguda al Bisbe, als capellans i a les comunitats de fora, i a tots els assistents. Les epístoles foren llegides per diferents seglars de la nostra comunitat i testimoniaren la preparació i maduresa d'En Pep Toni, a més del Rector, un membre del Consell Parroquial i també un jove, tots en representació del poble artanenc.

A l'entremig de la celebració va ésser cridat En Pep Toni i rebé la imposició de mans per part del Bisbe i capellans assistents. Després fou ungut i ordenat prevere.

Foren moments d'emoció i també de participació dels assistents, sobretot de la part jove, on es va notar la feina que En Pep Toni havia fet entre els allots. Emocionant la imposició de les mans pel Sr. Bisbe i també per tots els capellans assistents, el bes de la pau, l'homília, la comunió que ell va donar envoltat per un nombrós grup de joves, i l'allocució que al final de la missa va dirigir als seus familiars i amics. Les fotos que un amic li va fer, donaran testimoni d'aquests moments inol·ludables.

Acabada la celebració, tot el poble es dirigí a Ca Ses Monges, on es va servir un bon berenar, preparat i servit pels amics d'En Pep Toni. Durant unes hores, entre bocinada i bocinada, es donava l'enhorabona a en Pep Toni i als seus familiars.

Podem dir i afirmar que va ésser una diada completa. Una festa simpàtica que el poble va preparar pel mateix poble, amb il·lusió i alegria, ja que Artà és un poble fester i ho demostrà una vegada més aquest dia. Sabem que això no cau en terra i que En Pep Toni en quedà més que satisfet i ho agraeix a tothom.

Queda a la comunitat cristiana d'Artà un nou vicari, sabem que ja té l'anomanament que ja esperàvem. Desitjam pugui ésser un bon grapat d'anys entre noltros, i pugui desenvolupar el seu ministeri ajudant als creients artanencs a fer camí, sobretot als joves que són el futur.

Coneixem En Pep Toni i sabem que podem confiar en ell.

Enhorabona i endavant!!!

G.B.

L'ORFEO ARTANENC

PARLA EL SEU DIRECTOR

Tomeu Ginard Palou és un home que sent la música dins lo més profund del seu esperit. Parlant amb ell, nos donen compte d'aquest sentiment. L'estima i la vol transmetre a tots els qui vulguin conèixer-la millor. Fa anys que és membre de la nostra Banda Municipal, i té el càrrec de professor de la recent Escola de Música, i, a més, a casa seva, dona classes diàries de solfeig. Avui, BELLPUIG parla amb ell com a portaveu indiscutible del nou Orfeo Artanenc del qual és Director.

BELLPUIG: Com va sorgir l'ocasió de fer-te càrrec de l'Orfeo Artanenc?

TOMEU: Bé, varen venir alguns membres de l'antic Orfeo a oferir-me el càrrec. Diguem que va esser una proposta un poc informal, era en principi una nova experiència i vaig acceptar a veure com aniria això. I aquí esteim.

B.: Quina és la intenció de l'Orfeo?

T.: En primer lloc vull dir que tots els qui participam en l'Orfeo ho feim de manera totalment desinteressada. Tenim la intenció de difondre la música i la polifonia Coral, únicament perquè nos agrada la música, sense afany de lucre.

B.: Aquests dies heu acomplit un any d'existència, després d'aquest temps i per fer un petit balanç segons tu com a Director, quin és el resultat?

T.: Molt positiu. Amb un any d'existència no es pot desitjar res més. Ten en compte que l'Orfeo es va canviar pràcticament. Només queda qualque membre de l'antic, i tot el reste són gent jove sense cap experiència com a veus corals. El balanç és totalment positiu.

B.: Quants concerts i actuacions heu tengut al llarg d'aquests 365 dies?

T.: Bé, hem fet molta feina en aquest sentit, potser inclús una mica massa. Vàrem cantar al Pregó de Setmana Santa 1985 (era el nostre debut), després el Dijous i Divendres Sant la setmana que vingué davant.

Al mes de Juny actuarem al Teatre del Convent al Festival pro-Residència dels Majors. Cantàrem a les festes de Sant Salvador, donàrem un concert a l'Església. El mateix mes d'agost cantàrem a Capdepera i donàrem un petit concert a Sa Colònia de Sant Pere.

Llavors per les Festes de Nadal anàrem a Sant Francesc, allà nos trobarem amb totes les corals de Mallorca per a cantar nades.

El Gener a Algaida, després Sant Antoni a Artà, un altre concert a l'Església que repetirem al Convent dues setmanes més endavant.

A Ciutat, concretament al Teatre Principal, hi anàrem com a representants del Pare Antoni Martorell per a cantar-hi dues peces seves, a l'homenatge del Consell Insular a 7 músics mallorquins.

Record també actuacions i col·laboracions petites com a participants a la inauguració del Club Tercera Edat, etc... I hem culminat el cicle en la Setmana Santa 1986.

B.: Quines són les dificultats més grosses a l'hora de conjuntar totes aquestes veus?

T.: Les dificultats són les pròpies d'un any d'existència. Com he dit abans, la majoria són novells i hi ha feina per fer i més no estiguent acostumats. Crec que són les pròpies de les peces que cantam. Dificultats per a poder transmetre amb tota fidelitat l'esperit que l'autor volia donar a la seva composició. La meua dificultat és lograr comunicar a la massa que canta, el que jo pens que l'autor sentia o pensava. No es tracta de problemes a l'hora d'aprendre la cançó, sinó, les de què l'esperit d'aquella estructura s'integri a la massa coral, tractar de què tots sentin el mateix i que paresqui l'autor el que dirigeix.

B.: Quants de membres té l'actual Orfeo? De quina edat són?

T.: Actualment som 45. Un petit conjunt d'antics membres i la gran part gent jove, novells. Edats? Des de 14 fins a 65 anys.

Bartomeu Ginard Palou

Director de l'Orfeo

B.: Quants assaigs setmanals feis i a on?

T.: Un assaig fitxe setmanal, i quan tenim una actuació augmenten a dos o tres, segons els que siguin necessaris. Els tenim al local de Ca'n Mata-males.

B.: Qui és l'encarregat de seleccionar els temes que canta l'Orfeo?

T.: Jo mateix, apart dels encàrrecs excepcionals que hem tengut darrerament amb el P. Antoni Martorell.

B.: I a on trobes aquestes peces apropiades?

T.: Hem anat a altres Corals, i també les que trobarem de l'antic Orfeo. Poc a poc hem fet un repertori bastant nombrós.

B.: Creus, sincerament, que hi ha alguna millora o evolució des dels començaments fins a aquestes darreres actuacions, com pot esser l'homenatge als 7 músics mallorquins al Teatre Principal de Ciutat?

T.: Indubtablement. Com més temps passa més anam endavant, per descomptat. Crec que no anam cap endarrera mai, es veu que evolucionam a poc a poc. L'actuació darrera a Ciutat crec és un bon estímul per tractar de superar-nos.

B.: Com es regeixen els assumptes interns, burocràtics i de gestió de la Coral?

ARTÀ I ELS ARTANENCs

T.: Hi ha una Junta Directiva, elegida en votació, formada per sis membres de la Coral que tenen el càrrec durant dos anys. Ells són els encarregats d'aquestes obligacions. La Direcció és doble: la musical i la de gestió; no s'interfereixen una amb l'altra. Hi ha uns estatuts. També estam federats a la Federació de Corals de Mallorca.

B.: Els projectes més immediats?

T.: En principi perfeccionar tot el repertori i llavors mirar de fer poc a poc un projecte d'una obra musical llarga, d'un autor clàssic. Renovar també totalment el repertori de Setmana Santa, per això l'obra que pensam montar nos serviria per aquest tipus de música solemne que duen aquests dies de Passió.

B.: No em negaràs que L'Orfeó Artanenc és com el "nin viciat" del poble. Això repercuteix de qualche manera en la vostra feina?

T.: Jo pens que venguérem un poc de nou. L'antic Orfeó era fins ara cosa transitòria. Es montava mig any abans de la Setmana Santa i després desapareixia. Ara la nostra feina té una continuïtat, és fitxa, es veu cosa seriosa i més o manco estable. Llavors la joventut dels seus membres, tot això fa que la gent respongui amb molt d'afecte cap a nosaltres. És com una petita novetat, un tipus de música que abans no es feia, però això també nos dona més responsabilitat. Sa gent sempre espera més després de cada actuació. Pens que fins ara no els hem defraudat.

B.: Pensau introduir instruments musicals a les vostres actuacions?

T.: Sí, a llarg termini per ventura ferem un conjuntet d'instruments de buf, seria una col·laboració de la Banda i de l'Escola de Música. Més endavant, abans nos hem de consolidar com a Coral. De totes maneres hem introduït ja l'orgue, de la mà d'En Salvador Martí, que nos ha acompanyat en varies ocasions.

B.: Què s'exigeix per a poder participar com a membres de L'Orfeó?

T.: Nivell de segon curs de solfeig i saber entonar. També estar disposat a acceptar el funcionament del règim intern nostre.

B.: Efectuau qualche curset de millora, tècnica vocal, etc...?

T.: Sí, hi ha projectes de fer un curset de tècnica vocal a càrrec d'especialistes.

B.: Abans has dit que L'Orfeó està inscrit a la Federació de Corals?

T.: Sí, millor dit, estam en tràmits de legalització. I com és natural participam a Trobades i Actes que la Federació de Corals mos indiqui, sempre que la Junta Directiva de la nostra Coral trobi convenient.

B.: Rebeu ajudes o subvencions?

T.: Ja he dit que es fa totalment desinteressadament, però sí, fins ara hem rebut una única subvenció per part de l'Ajuntament.

B.: Aprofitant l'avinentesa, BELLPUIG vol preguntar a Tomeu que també aquests dies ha estat notícia des d'aquestes pàgines de la nostra revista, per fer-se càrrec com a Director de la Banda de Música: Interferirà aquest càrrec els camins de L'Orfeó Artanenc?

T.: No, en absolut. Els assaigs es fan dies diferents i no hi haurà cap problema. Vaig acceptar el càrrec creient que puc dur a terme les dues missions.

B.: Finalment, què les diries a cada un dels membres de L'Orfeó o què els demanaries per a simplificar la teva feina?

T.: Que tot l'esforç que han fet al llarg d'aquest any i aquesta il·lusió la conservin. M'agradaria que es conservàs aquest esperit que hi ha ara, durant tot el temps de vida que tenguim L'Orfeó.

Tots esperam que sia molt llarga. Gràcies, Tomeu, i endavant.

Llinatges artanencs

Per J. Solivellas

Nebot

Nebot, 1474. De la paraula llatina "nepos" = fill d'un germà.

Riera, 1479. Del llatí "rivaría" = riu de poca aigua.

Ramis

Ramis, 1444. Del nom germànic "rami". Com a variant de "Remy" que ve de "Remigius".

Torres

Torres, 1440. Del llatí "turris" = fortalesa.

Tomàs, 1436. De l'hebreu "Thoma" = bessó.

Agraïment a l'amic Pep Toni

Al principi, quan En Pep passava pels carrers, tots ens fèiem la mateixa pregunta: ¿Qui és aquest? I la resposta sempre era: "no és d'aquí, no el coneixem". Aleshores, quan ell es passeja pel nostre poble, de sobra sabem qui és. Sabem que és un bon amic.

Fa uns mesos que quan entràvem a ca seva, podríem llegir una paraula curta, expressiva i estranya: "XAUXA", escrita per un mural. L'espèrès vàrem comprendre el seu significat: Era la "clau", "la contrasenya" d'una experiència que es feia amb uns grups de joves, era "La Comuna", que donà un bon resultat i que acabà amb ganes de més.

La paraula "Xauxa", ha quedat impresa dins el cor de cada un dels qui hem compartit aquesta nova experiència de viure per espai d'uns dies junts en completa harmonia i amistat. És la primera pedra, podríem dir, que En Pep Toni ha posat dins la joventut d'Artà, i que esperam de la seva paciència no sia la darrera. Ens ha donat l'alegria de viure en cristià. Gràcies, Pep Toni, i no et cansis. Que no s'apagui mai la llum de "Xauxa".

Tira endavant!!

Un grup d'amics.

Gran Barbacoa de Artà Artà·Mallorca

NUEVAMENTE EN ESTE LOCAL,
puede celebrar sus BODAS, BAN-
QUETES Y COMUNIONES.

Tels. 53 74 50
56 22 07

NUEVA DIRECCION

SANT ANTONI DE PADUA

TITULAR DEL CONVENT

Moltes vegades he pensat que Artà, ent moltes singularitats, en té una d'especial. Fins i tot celebra dues festes populars dedicades: una a **Sant Antoni de Viana, de Gener o "d'ets ases"** o animals i l'altra a **Sant Antoni de Pàdua, de Juny, d'ets aubercocs o del Convent**.

Amb motiu de la celebració de la festa d'aquest darrer vagi una petita col·laboració.

El P. Antoni Oliver en la seva crònica seràfica ens conta la fundació del Convent d'Artà: El P. Rafel Serra, aleshores provincial de Mallorca, acceptà benigne les súpriques dels artanencs, devots d'una forma especial de la família franciscana, dia 21 del mes de juny de l'any 1581.

El nou monestir o convent, dedicat a Sant Antoni de Pàdua, es construí en terres del predi de Bellpuig, cedides generosament pel Senyor Antoni Dameto una milla distant de la vila. La terra cedi, encara ara conserva el topònim de **Mustivei**, és a dir, Monestir Vell.

De tot d'una posaren mà a l'obra de la seva construcció.

Aquest mateix any de 1581, els jurats i el consell de la parròquia i universitat d'Artà determinaren concedir a aquesta obra la quantitat de 95 lliures i 12 sous.

Emperò els frares establerts en terres de Bellpuig no s'hi enllepoliren. Les cròniques parlen de què, pocs anys després, el Monestir, sota la mateixa invocació de Sant Antoni de Pàdua, fou traslladat a la vila, amb el consens, ànim i voluntat popular.

Entre les raons adduïdes hi ha la distància del lloc que feia que els artanencs no poguessin rebre la seva ajuda espiritual i una altra raó aportada és la insalubritat del lloc. Els habitants d'Artà amararien i eixugarien el lli en els gorcs o basses (amaradors) dels distints molins situats aprop del monestir.

Aquesta raó tengué un gran pes en la decisió de traslladar el convent més acostat a la vila.

El Governador, en el mes de juny de l'any 1584, suplicat per **los Pares del orde de Sant Francesch de aqueixa vila**, mana al batle d'Artà que faci una crida pels llocs acostumats de la vila sobre el capítol de l'amarament del lli.

L'amarament i l'eixugament del lli estava degudament ordenat, perquè tot aquest procés era considerat nociu a la sanitat pública.

Els artanencs havien de dur a amaranar i eixugar el lli al Molí Lluquet, mitja llegua lluny, o a l'Estany d'En Servera, una llegua lluny de la vila.

La primera compra de terra per a edificar el nou monestir a la vila es duu a terme l'any 1584.

Aquesta terra de tres quartons d'extensió pertanyia a la **Sort d'En Moragues**, propietat de Rafel Moragues i fou comprada aquest any pels jurats de la vila, obligant-se a pagar anualment el censal de cinc lliures.

Les obres del nou monestir començarien de seguida.

L'any següent 1585, els honorables jurats d'Artà han donat deu lliures, distribuïdes entre diverses persones que han fet feina en el forn de calç per l'obra del monestir.

Sembla que l'any 1587, els frares franciscans ja estan establits al novell monestir que no restaria acabat del tot.

L'any següent, té lloc el primer enterrament al convent: **Francina Nebot enterraren alos frares**.

Desconeixem la nòmina dels fundadors que durien a terme les primeres activitats pastorals del culte, de la predicació i semblantment de l'escola, tasca que entrà en els pactes de la fundació.

El primer president o guardià conegut és el P. Joan Server, nadiu de Muro.

Antoni Gili

LA DUAIA (IV)

Per A. Gili

(continuació)

Bernardino Andreu, hijo de Pedro Tomás Andreu, y Lorenzo Vives, hijo de Jaime Vives, día 23 de marzo de 1517, llegan a una transacción, avinencia o concordia de la sentencia.

Bernardino Andreu estará obligado a entregar, en el próximo mes de septiembre, a Lorenzo Vives 850 ovejas **enclosos los merdians** que allí se encuentren, contando a los mismos uno por dos ovejas, todas las vacas con sus terneros de uno y dos años, la mitad de los terneros o **braus** de tres años y todas las cabras y cerdos que en la misma mitad fueren encontrados. Por otra parte, reconocerá que todo el ganado que tiene que entregar a Lorenzo Vives es suyo y que éste lo posee como heredero de su padre, en virtud del instrumento de venta de todos los ganados hecha por el mismo Tomás Andreu a Lorenzo y Jaime Vives.

En cambio Lorenzo Vives permanecerá deudor a Bernardino Andreu en 400 libras que son la mitad de 800 libras restantes de las mil libras por las cuales Tomás Andreu había vendido todos los ganados de La Duaia a los hermanos Vives. Igualmente estará obligado a pagar las 400 libras junto con los intereses de ellas a razón de cien sueldos por cada morabetín en compensación de los frutos y cosechas de los ganados.

Bernardino Andreu libera a Lorenzo Vives y a sus bienes de la obligación de aquellas 400 libras y de sus intereses en que le permaneció obligado él y su heredero por la mitad de los ganados. Los otros ganados que se encontraren en la nombrada mitad de posesión, en dicho tiempo y de otro modo, son de Bernardino Andreu, es decir, si además de las 850 ovejas se encontraren más ovejas **etots los tuyssos y primals** y la mitad de los **braus** de tres años y todos los otros bueyes y **braus** de tres años adelante.

De esta manera queda convenido que él pueda y deba sacar todos los ganados de la posesión y transportar en otro lugar. Además el mismo Bernardino Andreu estará obligado a establecer y a conceder en enfiteusi perpetua a Lorenzo Vives la dicha mitad de la posesión de La Duaia con sus pertenencias y términos con los cuales Jaime Vives la había vendido a Tomás Andreu.

Esta última obligación no se hizo esperar. El mismo día 23 de marzo de 1517, en la Escribanía de la curia real de Artá, Bernardino Andreu, hijo y heredero de Pedro Tomás Andreu, establece y da en enfiteusis perpetua a Lorenzo Vives, hijo de Jaime, toda aquella mitad de La Duaia que el honorable Jaime Vives y esposa Angelina vendieron al honorable Tomás Andreu, según instrumento hecho en la Escribanía del Rey en la cual mitad están comprendidos dos rafaes, uno de ellos llamado El Verger y el otro d'Ets Ametlers. Toda la mitad confronta con la posesión de Juan Vives, llamada Solor, con el rafal de los herederos de Jaime Sanxo, con la posesión de Jaime Morei, con la orilla del mar y con la otra mitad de la posesión que fue de Lorenzo Vives.

Los linderos que aparecen en la venta de esta parte de La Duaia -los mismos que ya fueron trazados y designados por los hermanos Jaime y Lorenzo Vives en 1483- nos hacen pensar que esta mitad vendida de La Duaia, nombre que conservó durante mucho tiempo, daría origen al actual predio de La Cova, poseída ya en 1539 por la familia Molines, descendiente de Santa Margarita.

Pedro Molines, hijo de Pedro Molines, de Santa Margarita, casó con Bárbara Vives, hija de Julián Vives de La Duaia, y nieta de Lorenzo Vives, en 1539.

Desde este año aparece que La Duaia está dividida en dos mitades: una poseída por Pedro Molines que con el tiempo, entrado ya el siglo XVII, se llamará La Cova y la otra de Julián Vives.

La convivencia entre los Molines y los Vives que poseían, por mitad, la posesión de La Duaia, las casas y la torre, no fue siempre pacífica. Hubo bastantes cuestiones y causas sobre los frutos de los ganados, de los corderos, de la lana, sobre el pago de los censos de la posesión, sobre el huerto, servidumbres, derecho de camino y derecho del uso de la torre.

El uso de la torre era común.

El 23 de agosto del año 1576, murió sin hacer testamento Pedro Molines de La Duaia, porque los moros lo mataron en esta posesión, prendiendo además a su mujer Bárbara Vives que murió, siendo esclava en Alger. Al parecer fueron secuestradas, este mismo día, once personas, entre ellas su hijo y sucesor Francisco Molines y Vives.

Este Francisco Molines llevó delante del baile de Artá la cuestión del uso de la torre, en 1592, una vez rescatado y vuelto a Artá.

Día 26 de septiembre del citado año, Francisco Molines declara abiertamente ante el baile real de la villa de Artá, que no ha entrado violentamente en la cámara o torre de La Duaia, sino voluntariamente, por tener él tanto como Miguel Vives, nieto de Julián, su parte, es decir, la mitad de la cámara o torre que Miguel Vives se apropió, por haber estado él cautivo en Alger. Cuando los moros llegaron a El Racó -asegura Molines- él y los suyos se sirvieron de la torre, teniendo allí una cama como cosa propia.

El baile de Artá provee, en la misma fecha, que las dos partes tengan sus camas de la cámara de la torre, esto es, Francisco Molines la cama que allí ha subido y Miguel Vives la cama que allí tenía. Mientras tanto, durante seis días, las dos partes hayan dado sus testigos y defensas, presentando actas y escrituras.

Algunos días después, manda que para evitar inconvenientes, saquen los dos las camas de la torre y que dentro de seis días den testigos y defensas.

Los Vives no adquirieron el exclusivo uso de la torre, hasta el año 1747, cuando Catalina Molines, viuda en primeras nupcias de Juan Estelrich y en segundas de Antonio Font dels Olors, Miguel Estelrich, su hijo, y Juan Estelrich, su nieto, vendieron al reverendo Nicolás Vives y Vives, presbítero, dos piezas de tierra cerradas de pared, llamadas "Les Closes" y el encinar juntamente con las casas y torre de pertinencias de su posesión, denominada "La Cova", confrontando las predichas tierras con su posesión, llama "La Cova", con la posesión de Nicolás Vives, presbítero, nombrada La Duaia y con el camino por el cual desde la fuente se va a la posesión de "La Cova".

(continuarà)

L'AVENC DEL PENYAL ROIG

Això és, era i serà una puça que tenia per ofici arreballar palmes. La seva barquera començava a la Bassa d'en Raspall i agafant tall d'aigües, arribava fins als vessos de La Vinyassa. Quina barquerassa, Aina Tassa.

La nostra puçarranga era fruit d'un matrimoni entre el sen Puçatot i madò Pucingaina. Dos capdavanters badocaires i malfenerandos que es passaven el dia fent la gerra. Tot al contrari de sa filla, que era una arreballadora de cap d'ala i ull al viu.

No us penseu que es tractava d'una puça de tàvella de porc. Ca Biell! Més ben dit per entendre'ns, la seva còrpora no cabia dins una caixa de carro i quan es ventava de mans, el marinatge de la garriga llufava a la vela. Hi ha proves que en un matí arreballava Ses Rotetes i Els Dos Clots del Cero.

Els seus manats eren, sovint sovint, de més de dues grosses de palmes i els feixos de deu cavaions. Els caramulls que anava fent, adesiara traspasaven, d'un bon troç, la Coma de Sa Beierola.

En venir devers migdia, li agafava una setada de clot d'arena. Per beure escanyava i eixugava el llagimer de les Fonts Noves. Però el misteri era que després l'aixeta li tocava el corn i aixetava tres dies fent un clotarro de por. Aquest clot es féu endins i redendins, tant, que sense tèmer-se'n, quedà convertit en l'Avenc del Penyal Roig.

Vet-aquí que un horabaixa la puçassa sentí les pessigolles de la curolla per saber aquella obertura a on tendria la fi. Dit i fet; s'amollà per avall i quan hagué caminat un safaster de destres, sentí un rebombori tan ferest que romangué sorpresa. Aquell foradot feia partió amb l'infern. Escoltà com els dimonis tiraven bitla major, estorats i malsofrits de primer grau, de com mentre havien de secar tants d'eixumorejos i suanyes que anaven apagant el foc (en aquest cas) mal anomenat etern. Tots sabeu que la humitat és el pitjor contrari dels cucarells.

Un dimonió, que tenia el gep a un costat, tengué la gran idea d'estanyar les encletxes amb espart. Dimonis i condemnats posaren fil a l'agulla i gairebé tocava una retxillera per cap. En dues hores se n'ho dugueren de sant i nombre i l'espart absorbí els degotissos.

Feta la calma, la puçarra girà atapins. A mitjan camí la bufeta repicà campanes d'urgències i de les freturoses. Rodà la clau de Sant Arnau i hagué de sortir nedant.

El contumaci va davallar fet un fibló, escolant-se dins el pou d'en Barrufí un llac tan descomunal, que dividí la cova dels pecats en dos païssos. No hi valgueren espats ni espartons. La bacinada d'aigües de la font de l'entreuix era tan voluminosa com un bram d'aigua de mar. Deixà ca'n Barrufet fet un muntagàs d'illes.

El dimoni gros, incomunicat i lluny de remeis, entonava el comiat de la impotència. Per sort seva un repussall de dimonió, el qual responia per Tufà Carota, i que en vida ha-

via estat mariner de quatre escalunyes, construí una mena de llaüt amb quatre taulons del llenyer. Així el capitost podia creuar la llacuna tantes vegades com freturàs. Ara bé; ànimes, el que es diu ànimes, ja no n'hi pasturen per allà baix. Aprofitaren la foscuria i el desgavell per tocar de cames. Trobaren el gatoner de la Cova de Sant Llegat Not i al purgatori manca gent.

En aquests moments de tan poca feina, els vuitcents mil llocs de treball tendrien cabuda a ca'n Banya muntant fàbriques de xerracs i tisoires per tallar ungles i cues i escapsar banyes.

Hi ha que veure el que creixen posades en remull.

Pere Ginart

Racó del poeta

Reproduïm el poema que dies passats va guanyar el nostre amic i poeta En Joan Mesquida, presentat al certamen "Reina Amàlia", i convocat per "la Insula de Balears".

De les 87 obres presentades, la d'En Joan fou la que obtingué més vots, guanyant el premi en metàl·lic i l'honor d'haver fet primer.

Enhorabona doncs, Joan, pel teu galardonat treball.

PREMONICIO

Quan la llum i l'oreig es passegin
per enmig de la insensata
blatera dels meus dies,
tal volta els pensaments es tornin veus.
I cridaran, com destrals de rebel·lia,
pels flagel·lats boscatges dels ahirs,
volent tallar en va brancams de dubtes
on, amagant les veritats i les mentides,
hi sojornen de sempre els muts presagis.

Quan tan sols degotin macil·lents insòmnia
pel tors d'un fosc mur de laments i queixes,
sorgiran, quasi segur, les velles enyorances
amb els rostres deformats i lívids,
transparentment desnodrdes,
com un espasmòdic avalot de bruixes.
I amb uns gests de conjur, i amb frisança,
pens, dansaran la insconscient impotència
d'aconhortar la inútil beneitura del desfici.

Quan l'oreig i la llum ja no rellisquin
per enmig de l'abrusada
blatera dels meus somnis,
i hagin mudat, de veres, en crits els pensaments,
les espigues enclines i astorades,
potser ignorin encara,
si és estèril el destí que ardit espera.

Joan Mesquida Muntaner.

ESPORTS

ASSAMBLEA C. D. ARTA

El passat dia 23 de maig es va celebrar l'assemblea general de socis de fi de temporada, al local social del club.

L'assistència va esser poca, ja que hi hagué empat entre el número de directius i socis i simpatitzants. En total n'hi hagué 17 per ban.

El tresorer del club Sr. Mascaró, informà de l'estat de comptes en què es trobava actualment el club, i el president Sr. Flaquer, convidà als socis per si qualcú es decidia a agafar la presidència del club. Davant la nula presència de candidats, i a l'empenta que els socis donaren a la actual directiva, aquesta optà per seguir comandant els designis del club, cosa que va esser acceptada i aplaudida per tots els assistents.

A continuació donam una

resumida relació del balanç que es presentà des del gener fins a l'actualitat:

ENTRADES

Donatius	1.339.000,-Ptes.
Nous socis	12.000,-Ptes.
Ajuntament	750.000,-Ptes.
Sorteigs i festes	468.100,-Ptes.
Sopar Barbacoa	963.300,-Ptes.
Taquilles	724.250,-Ptes.
Altres	122.855,-Ptes.
Total	4.379.505,-Ptes.

SORTIDES

Jugadors, entrenador i massatgista	2.495.500,-Ptes.
Arbitratges	164.170,-Ptes.
Bancs i Agències de viatges	760.833,-Ptes.
Fra. Barbacoa	335.000,-Ptes.
Despeses varies	417.629,-Ptes.
Total	4.173.137,-Ptes.
Saldo actual	206.368,-Ptes.

Enhorabona, idò, a la directiva pel bon quefer i la gestió envers del nostre futbol.

Segons ens han informat, ja tenim entrenador nou. Es tracta d'En Xisco Rodríguez, el que per espai d'un parell d'anys ha militat com a jugador del C.D. ARTA, i per cert amb bon resultat. Esperem que com entrenador doni el mateix.

També és diu que ja es donen passes segures per a la contractació dels jugadors que han de formar l'equip per a la vinent temporada. Es comença pels del poble, i si es troba completaran la plantilla amb alguns reforços de fora. Esperem sien acertats.

Tenen tota la confiança dels aficionats. Esperam no veure'ns defraudats. Així sia.

TENIS DE TAULA

Segueixen els èxits de l'equip de Tenis de Taula del Col·legi "Sant Salvador".

BELLPUIG ja va informar fa una mesada de la consecució del campionat comarcal escolar.

Els guanyadors de cada comarca es varen enfrontar pel sistema de lliga, per tal de decidir els dos equips que anirien a la final interinsular; doncs bé, l'equip del Col·legi "Sant Salvador" es va classificar en segon lloc i, per això, anirà els propers dies 7 i 8 de juny al Poliesportiu Prínceps d'Espanya, a la final interinsular, que també es jugarà amb el sistema de lliga i on hi participaran, a més dels dos primers de Mallorca, els primers de Menorca i d'Eivissa.

En una xerrada amb el responsable de l'equip, Jeroni Cantó, altre temps bon jugador d'aquest esport, ens ha explicat que a la fase comarcal hi participaren 16 jugadors i que molt poques vegades jugaren els tres mateixos, ja que volia que hi participassin tots els alumnes inscrits.

A la final comarcal només hi anaren els quatre que havien obtingut més bons resultats i que per ordre d'abecedari són:

Joan Manuel Escamilla
Ramon Ferrer Silva
Miquel Martí Munar
Manuel Pozo Molina

Segueix explicant En Jeroni que creu que l'èxit obtingut és degut a què, en haver-hi dues taules al gimnàs del Col·legi, els alumnes aprofiten

totes les hores d'esplai per a practicar aquest esport i que els resultats obtinguts guarden relació directa amb el nombre de jugadors.

Després de les finals interinsulars, sigui el que sigui el resultat, convidarà a tots els jugadors a un sopar de companyonia, ja que creu que el s'han guanyat.

Nosaltres els desitjam bona sort per a la final interinsular i donam l'enhorabona a tots: Col·legi, jugadors i entrenador.